

Spojené věci C-424/10 a C-425/10

Tomasz Ziolkowski a další a Marlon Szeja

v.

Land Berlin

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná Bundesverwaltungsgericht)

„Volný pohyb osob – Směrnice 2004/38/ES – Právo trvalého pobytu – Článek 16 –
Legální pobyt – Pobyt na základě vnitrostátního práva – Pobyt před přistoupením
státu původu dotyčného občana k Unii“

Stanovisko generálního advokáta Y. Bota přednesené dne 14. září 2011 I - 14038

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 21. prosince 2011 I - 14051

Shrnutí rozsudku

1. *Občanství Evropské unie – Právo volného pohybu a pobytu na území členských států – Směrnice 2004/38 – Právo trvalého pobytu občanů Unie (Směrnice Evropského parlamentu a Rady, 2004/38, čl. 7 odst. 1 a čl. 16 odst. 1)*
2. *Občanství Evropské unie – Právo volného pohybu a pobytu na území členských států – Směrnice 2004/38 – Podmínky práva pobytu vyplývající z unijního práva (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38, článek 37)*

3. *Občanství Evropské unie – Právo volného pohybu a pobytu na území členských států – Směrnice 2004/38 – Právo trvalého pobytu občanů Unie (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38, čl. 7 odst. 1 a čl. 16 odst. 1)*

1. Článek 16 odst. 1 směrnice 2004/38 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států musí být vykládán v tom smyslu, že nelze mít za to, že občan Unie, který na území hostitelského členského státu pobýval více než pět let pouze na základě vnitrostátního práva tohoto státu, nabyt v souladu s tímto ustanovením právo trvalého pobytu, i když během tohoto pobytu nesplňoval podmínky stanovené v čl. 7 odst. 1 též směrnice.

V důsledku toho nelze pobyt v souladu s právem členského státu, který nesplňuje podmínky uvedené v čl. 7 odst. 1 směrnice 2004/38, považovat za „legální“ ve smyslu čl. 16 odst. 1 této směrnice.

(viz body 34, 46–47, 51, výrok 1)

S přihlédnutím ke kontextu, ve kterém je použit, a cílům, které sleduje směrnice 2004/38, je totiž pojem legálního pobytu, který je vyjádřen výrazem „legálně pobývají“ uvedeným v čl. 16 odst. 1 směrnice 2004/38, třeba chápat jako pobyt v souladu s podmínkami stanovenými touto směrnicí, a zejména podmínkami stanovenými v čl. 7 odst. 1 této směrnice.

2. Článek 37 směrnice 2004/38 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států pouze stanoví, že tato směrnice nebrání tomu, aby právo členských států zavedlo příznivější režim, než je režim stanovený ustanoveními této směrnice. Tato skutečnost však vůbec neznamená, že by příznivější ustanovení

musela být včleněna do systému zavedeného touto směrnicí.

Každému členskému státu nicméně přísluší rozhodnout nejen o tom, zda takový režim zavede, ale rovněž o tom, jaké budou v rámci tohoto režimu stanoveny podmínky a jaké budou jeho účinky, zejména pokud jde o právní důsledky práva pobytu přiznaného pouze na základě vnitrostátního práva.

(viz body 49–50)

3. Při neexistenci zvláštních ustanovení v Aktu o přistoupení musí být pro účely nabytí práva trvalého pobytu podle čl. 16 odst. 1 směrnice 2004/38 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků

svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států přihlédnuto k dobám pobytu státního příslušníka třetího státu na území členského státu před přistoupením tohoto třetího státu k Evropské unii, pokud byl tento pobyt v souladu s podmínkami stanovenými v čl. 7 odst. 1 této směrnice.

Pokud je dotčným v této souvislosti s to prokázat, že tyto doby pobytu byly v souladu s uvedenými podmínkami, není důsledkem zohlednění uvedených dob pobytu ke dni přistoupení dotčeného členského státu k Unii poskytnutí zpětného účinku článku 16 této směrnice, ale jen přiznání současného účinku situacím vzniklým přede dnem provedení této směrnice.

(viz body 62–63, výrok 2)